

● Véradás, főzőverseny, színházi fesztivál...

Csillagnyár a Marson

Szegeden a rendszeresen vért adók között több mint kétszáz „csillagos” elítelt találhatók...
(Fotó: Miskolczi Róbert)

Délelőtt véradás, délután főzőverseny. Ha valaki azt hinné, hogy egy vidám ifjonckor összehozó nyári tábor tegnap programjából adunk most izelítőt, bizony alaposan téved. Ugyanis július 21-én minderre Szeged legfélelmetesebbnek tartott épületében, a Csillag börtönben voltak hivatalosak – a rabok. 5 miközben a marcona elítéltek türelmesen vártak sorukra a véradóállomásra előléptetett földszinti körletben, Csapó József ezredessel, a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnokával arról beszélgettünk, milyen most náluk az élet, amikor oly meleg van ama hűvösön.

Amit pedig már kérdezés nélkül is azonnal megtudtunk: a Csillagnál biztonságosabb épület 1998 nyarán sincs. Ha figyelembe vesszük, milyen biztonsági rendszeren, zsilipeken, ellenőrző pontokon kell átvergődni annak, aki be szeretne jutni a parancsnoki épületbe, attól aligha kell tartani, hogy betörők látogatják meg a büntetés-végrehajtás neves intézményét. (Megnyugtatóssá közzöljük: a kijutás sem könnyebb...) Aki viszont jó szándékkal érkezik, akár már külön körletet is kaphat munkálkodásához. Mint például a szegedi véradóállomás munkatársai, akik ezen a nyáron már második alkalommal érkeztek a Csillag főépületébe, hogy vért vegyék mindazon elítélteknek, akik szívesen belépnek az önkéntes véradó táborába. Csapó parancsnok úr pedig elmondta: a Csillagban aligha fordulhat elő, hogy jelentkezők hiánya miatt elmaradjon egy véradás.

Sör helyett üdítő

– A rendszerváltozás óta engedélyezett a magyar börtönökben a véradás, s mivel az egészségügynek nagy szüksége van a vérre, ezzel a lehetőséggel élnek is a véradóállomások. A Csillagban 250-260 elítelt rendszeres véradónak számít, s tavasszal, hűvőt tájéknál, majd nyáron, valamint a karácsonyi ünnepek környékén is 3-3 alkalommal hirdettük meg intézményünkben a véradást. Sajnos azt kell tapasztalunk, hogy a falon kívül még mindig sok ellenzője van a börtönbéli véradásoknak. Gyánítom, nem egészségügyi okok miatt háborognak, hiszen abban mindenki biztos lehet, hogy csak teljesen egészséges emberektől, az előírt szű-

rővizsgálatok elvégzése után veszik le a vért. Inkább az előítéletek nagyon erősek, pedig a rabok véradási szándékát látva inkább azt kellene tudomásul venni, hogy a büntetés-végrehajtási intézetekben is rengeteg olyan elítelt van, aki átérzi, vérelével milyen sok emberen segíthet.

● **Ez valóban nemes gesztus a börtön lakói részéről. De nem lehet, hogy sokkal inkább a várható kedvezmények miatt ülnek be a véradószekebe?**

– A börtönrendszert semmilyen rendkívüli jutalmazást nem engedélyez a véradónak, így nem kapnak a Csillag lakói sem. Csak arra az uzsonnára jogosultak, amit a civil véradók is. Természetesen a börtönökben sör helyett üdítőt szolgálnak föl. Erre pedig most igazán nagy szükségük van a börtönlakóknak, ugyanis a Csillagban is beköszöntött a kánikula. Mégiscsak 120 éves épület ez már, ahol nyoma sincs a légkondicionálásnak. Annál inkább nagy a zsúfoltság: magában a Csillag-épületben 560 elíteltet tartunk most fogva.

● **Miközben a város szé-**

lén, az egykori átmeneti intézet tetőtől talpig üres. Milyen sors vár egyáltalán arra a rácsos házra?

– Most már kormánydöntés született arról, hogy a Dorozsmai úton árválkodó börtönkomplexumot 2000-ben átépítik, s akkor az előzetesben fogvatartottak kiköltöznek a Mars térről, s a Csillag néven ismert teljes épülethez kerülnek majd. Csak hát a volt átmeneti intézet újbóli munkába állításához alapos felújítás, megerősítés szükséges. No, meg sok pénz – az előzetes számítgatások azt mutatják, legalább 150 millió forint. Ha ez az összeg rendelkezésünkre állna, fél éven belül elkészülne a szükséges munkálatokkal, ugyanis szakképzett munkaerőből nincs hiány.

Börtönudvar, bográcsokkal

● **És attól se nagyon kell tartaniuk, hogy a fiúk idő előtt átigazolnak egy**

másik céghez... De ha már szóba került a munka: mi újság az egykor olyan híres, majd egészen a csodig eltántorgó bútorgyárban?

– Újra fut föl a termelés, s ma már 176 elíteltnek tudunk munkát biztosítani. Készülnek az új bútorok, dolgozik a parkettaüzem, a varroda, s ha minden a tervek szerint halad, az év végére már minden olyan elíteltünknek lesz munkája, aki tud is és akar is dolgozni – számolt be a foglalkoztatási tervekről Csapó parancsnok úr. Majd elmondta azt is, hogy délután pedig főzőverseny lesz az udvaron – 14 bográcsban rotyog majd a bográcsgulyás, hogy eldöntsék, ki is a legjobb szakács a Csillagban.

● **Parancsnok úr, az egykor olyan hírhedt szegedi fegyházban ma már zárláncú videó működik, művészeti szakkörökben tanulják a rabok a festés, a szobrászkodás tudományát, a börtön színházi csoportja részt vesz a színházi fesztiválon, s még ez a bográcsos fiesta is? Nem tart**

attól, hogy a Délmagyar olvasva holnap már néhány tuca ember bebocsátást kérve dörömböl a börtön kapuján?

– Tudom, hogy sokakat fölingerel mindaz, amit a mai börtönviszonyokról hall, de most is csak azt tudom mondani, hogy nekünk olyan embereket kell itt nevelnünk, akik elhagyva a fegyházat, be tudnak kapcsolódni a civil életbe. Mert ugye azt senki nem szeretné, hogy elvadul gyilkolók kerüljenek vissza a szabad világba. Éppen ezért igyekszünk megadni minden lehetőséget e zárt rendszerben a normális élethez, megpróbálunk minél több elíteltet bekapcsolni a börtönben folyó oktatásba. Én úgy látom, nem amiatt kell aggódnom, hogy ennyi lehetőséghez jutnak a rabok, hanem amiatt, hogy még mindig csak mintegy száz embert tudunk mozgósítani kulturális, oktatási rendezvényeinkre. Németországi börtönben járva viszont azt tapasztaltam, hogy ott minden egyes rabra külön figyelnek, több, mint egy tuca projektből választva

dönti el az elítelt, hogy számítógépes tanfolyamon akar résztvenni, vagy inkább mondjuk nyelvet tanul. Meggyőződésem, hogy a büntetés-végrehajtásban ez a követendő út, nem pedig az a börtön, ami százszor inkább emberraktárra emlékeztet, mintsem egy nevelő intézményre. Mert hangsúlyozom: a mi lakóink közül előbb vagy utóbb mindenki ott fog sétálni mondjuk a Mars téren vagy a Tiszaparton. Ugyanis a jelenleg hatályos jogszabályok értelmében valóban a halálig eltartó életfogytos büntetés Magyarországon nincs, vagyis általában húsz év után a legelvetemültebb gyilkos előtt is kinyílik a kapu. Nos, belőle kell nekünk olyan ember faragunk, aki nem jelent veszélyt a társadalomra. Nem könnyű munka, de mint láthatja, minden lehetséges eszközt bevetünk a siker érdekében.

Miért tűri a tűt?

A börtönparancsnok által elmondottakat erősítette meg Mocsai Zoltán nevelési referens is, akivel már az ideiglenes véradó központ előtti folyosón beszélgettünk. Szót ejtve többek között a Csillag börtönben zajló teológiai tanfolyamról is.

– Ez a kurzusunk két éves, s jelenleg 12 olyan olyan elítelt van, aki nemcsak rendszeres látogatója, de már vizsgákat is tett le. Reményeink szerint a végzett tanulók sikeresen el tudják majd látni az egyházsegítő szolgálatot. Egyébként teológiai tanfolyamunkat egyetértő támogatásról biztosította Gyulay Endre szeged-csanádi püspök úr is.

Sándor, a véradóközvetben üldögélő elítelt az idei börtönytár egy másik programjával ismertette meg. A emberölési kísérletért rács mögé zárt rab a labdarúgó világbajnokság Csillagban is végigszurkolt eseményeit idézte föl, elmondván: ő bizony a horvátoknak szorított, mert szerinte az volt a legszimpatikusabb kiscsapat azon a nagy focitornán. De hát a nagy sportizgalmaknak már vége, s most szépen kívánja a sorát, hogy ő is adhasson a véréből. S hogy miért vállalja a tű szúrását?

– Tudja, szeretnék segíteni másokon. Meg aztán ki tudja, mikor lesz szükségem nekem is más vérére? – indult a véradó székébe Sándor, s halk köszönését lenyelte a csönd...

Bátyi Zoltán

Több a közúti baleset

● **Budapest (MTI)**

A közutakon 18 százalékkal több, azaz 5441 személyi sérüléses baleset történt idén az első négy hónapban, mint az előző év hasonló időszakában – tájékoztatta közleményben a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) az MTI-t kedden.

A tavalyi év megfelelő időszakához viszonyítva a halálos balesetek aránya 10 százalékponttal, a súlyos sérüléseké pedig 29 százalékponttal növekedett. Idén az első négy hónap alatt 358 személy vesztette életét közúti balesetben, 2520-an szenvedtek súlyos sérülést.

A települések belterületén 3855, a lakott területeken kívül 1586 személysérüléses baleset történt. A közúti forgalomban 2504 esetben ütközött jármű, ebből 16 alkalommal vasúttal. Négy hónap alatt 1288 balesetben ütöttek el gyalogost, amelyből 138 volt halálos.

A KSH közleménye szerint a balesetek 77 százalékát személyszállító, 9 százalékát pedig teherszállító járművek vezetői okozták. A járművezetők által okozott balesetek okainak sorrendje a sebesség, az irányváltoztatás és az elsőbbség meg nem adása volt.

Rablókat fogtak a járőrök

● **Kecskemét (MTI)**

A még teljes nappali világgal és a viszonylag nagy forgalom sem tartott vissza két férfit attól, hogy hétfő este hét óra tájban kiraboljanak Kecskemét széchenyivárosi lakótelepén egy sétáló asszonyt – tájékoztatta az MTI-t Rákosi Mihály alezredes, a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője.

Az 52 éves sértettet az egyik támadó ruhájánál fogva megragadta, a másik pedig letépett a nyakáról két aranyláncot.

A járőrök közül két fiatalember azonnal üldözőbe vette a rablókat, akiket néhány száz méter után sikerült is elfogniuk. A riasztástól számított pár percen belül éppen akkor értek oda a rendőrök, akik bilincsben vitték el a bűncselekmény vakmerő tetteseit.

A rablókat őrizetbe vették. Mindketten román állampolgárok, pár nappal ezelőtt turista-ütlevelel lépték át a határt.

KÁRTYAESÉS AUGUSZTUS 31-IG MEGHOSSZSABBÍTVÁ!

Bár a világbajnokság befejeződött, az ünnep nem ér véget! **A nagy nyári kártyaesés augusztus 31-ig folytatódik.** Így van még lehetőség, hogy mindössze 7200 Ft-ért Westel Domino mobilkártyád és saját telefonszámod legyen, amelyen most a kártya teljes árát lebeszélheted. Ráadásul a Dominoval soha nincsen csúcsidő, mert fele áron*, **mindössze nettó 36 Ft-ért*, éjjel-nappal beszélgethetsz.** Hosszabbítsd meg az ünnepet, hívj a Dominon!

MOST CSAK NETTÓ AZ EGÉSZET LEBESZÉLHETED! 7200 Ft!

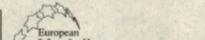
*A WESTEL 900 saját hálózatán belüli hívásoknál.

WESTEL 900 mintabolt: Szeged, Feketesas u. 25. tel.: 06-62/421-575, 06-30/344-900

Ofiort: Hódmezővásárhely, Andrássy u. 5-7. tel.: 06-62/341-181, 06-30/662-144 • Szeged, Károly u. 16. tel.: 06-62/312-390, 06-30/423-682 • Szeged, Kelen u. 8. tel.: 06-62/311-114, 06-30/423-683 • Keravill: Szeged, Dugonits tér 8-9. (Domus Áruház) tel.: 06-62/422-536 • Fish Telecom: Hódmezővásárhely, Andrássy úti parkoló tel.: 06-30/423-640 • PC. AT. Szerviz • Szeged, Somogyi u. 21. tel.: 06-30/414-165 • Szeged, Kossuth L. sugárút 10-12. tel.: 06-30/414-316 • Szeged, Rózsavirág tér 5. tel.: 06-30/414-317 • Elektronik Kft.: Szentkereszt, József A. u. 6/B. tel.: 06-30/452-087 • Adisurviz Kft.: Csongrád, Zrínyi M. u. 19. tel.: 06-30/658-060 • Pusztai Sándor: Mákó, Szegedi út 2. tel.: 06-30/458-751 • Eco-Phone Kft.: Hódmezővásárhely, Szántó Kovács J. u. 20. Tel.: 06-30/439-462 • Kuru-Fon Kft.: Szeged, Jósika u. 1. tel.: 06-30/685-200 • Mobilvilág Bt.: Csongrád, Fő út 40. Tel.: 06-30/659-900

További információ az ingyenesen hívható 06-80/630-900-as zöldszámon.

Internet: www.westel900.hu

BUDAPEST '98

Westel

A KAPCSOLAT